

Gulliegielen sjiekenasse

Noerhterijhki saemien gielebaalhkesse 2012 joekedávva dah göökte gieleteknihke goevtesi gaskemsh Divvun jih Giellatekno Romssan universiteetesne, jih aaj göökte njuenehks kildinsaemien gielebarkiji gaskemsh; Aleksandra Andrejevna Antonova jih Nina Jeliseevna Afanasjeva.

Gulliegielen ráárestallemedáehkie hov aavode ihke daan jaepien jijnjh buerie evtiedimmieh báateme gusnie buerkestieh almetjh mah joekoen berkiah saemien gielem nænnoestidh. Eevtielassh hov leah báateme mahte fierhtede saemien gieledajveste. Jih aaj buerkiestieh ovnese joekoen aamhtesh jih vuekiah gielebarkoen muhteste. Daate tjielke vuesehte man áajvoeh Gulliegielen baalhkesse lea sjædteme, ihke guelmede man vihkeles saemien giele lea almetji fierhtenbeajjetje jielemisnie. Daajhtemisnie jih kultuvrebarkosne, skovline jih ööhpehtimmesne, learoevierhtieh darjodh, jih nov aaj dotkemisnie eadtjoestidh saemiengielem nuhtjedh, jih nimhtie hov nuepieh buakta gielem buektedh orre byjreskidie.

Göökte joekehth gielebyjreskh leah vitneme, gieleevtiedimmien vuekiah muhteste. Antonova og Afanasjeva lægan eevre goh saemiej ovtetje gieleguedtjih, jijtsh jielemesoejkesjine dam barkoem dorjeme, eadtjohke laakan fasseme gielen staatuse bijjiedidh ovnese vuekine, nov goh gærjah tjaeledh, saemiengieleste, jih -gielese jarkoestidh, jih dovne saemiengieli gaskemsh. Ortografihke aamhtesigujmie aaj lægan barkeme. Gåabpatjahkh gieleguedtjih lægan joekoen onnohjte gielesmaaregem seatadamme, kildinsaemiengiele, mij lea viesjehts tsiehkesne ihke vaanesh dam gielem soptsestieh. Joekoen vihkeles dellie eadtjoestidh jijnjebh noerh, voeresh saemiestidh daennie smaaregisnie.

Divvun jih Giellatekno joe leah daaletji orre teknologije náhtose vaalteme, juktie buektedh gaajhkh saemiengieleldh almetjidie seamma nuepieh jih reaktah goh jijnjebhlåhkoen almetjidie, áadtjodh dovne staeriedimmieprogrammh, buerkiestimmieh, jih baakoegærjah gaskeviermesne. Noere almetjh hov lea joekoen vaajtelamme dagkerem faaleldahkem. Daate lea vihkeles gosse giehtjede saemiengieli báetije biejjieh. Divvun jih Giellatekno hov leah seammasienten barkeminie dovne noerhte-, luvle- jih áarjelsaemien gieligujmie, jih minngemes tijnen aaj fassegåeteme kildin-, ter- jih pijtesaemien gieletsiehkieh bueriedidh.

Daan jaepien baalhkesine, jih joekedimmie, lea buektiehtamme dovne dovletji medijah jih daaletji medijavierhtieh jih barkoevuekiah seatadidh, ihke gaskeviermie lea fierhtenbeajjetje barkoevierhtine sjædteme. Nov lea áajvoeh ahte saemien programmh evtieduvvieh, jih dovne nov radtjoes ahte maakta ávteguvvine sjidtedh jeatjah iemiealmetji gielebarkijide.